

XORMEYSTER KINJEBAEV QUTLIMURAT TOLIBAEVICHIN QARAQALPAQ MUZIKA MĂDENIYATINA QOSQAN  LESİ.

Kamalova G lmaryam Maksetdullaevna

* zbekstan M mleketlik Konservatoriyası N kis Filiali, “Ulwma k siplik h m
social gumanitar p nler” kafedrası oqıtıwshısı*

Abdikarimova Indira Toxtarbay qızı

Muzıkatanıw q nigeligi bakalavr baǵdarınıń 2-kurs studenti.

Annotaciya: Bul maqalada xor tarawında k p jıldan berli, miynet islep balalarga bilim berip kiyatırǵan Qutlimurat Kinjebaev Tolibaevich  miri haqqında aytıp  tilgen.

Gilt s zler: Muzıka m deniyatı, qaraqalpaq, xor, k rkem  ner,  debiyat,.

Аннотация: В статье рассказывается об Кутлымурат Кенжебаев Толыбаевич, много лет проработавшей в хоровом отделении, обучая и воспитывая детей.

Ключевые слова: Музыка , каракалпак, хор, художественное искусство, литература.

Annotation: This article describes the life of Qutlimurat Kinjebaev Tolibaevich, who has been teaching children for many years in the choral department..

Key words: music medium, karakalpak, choir, art, and literature.

Qaraqalpaq muzıka m deniyatınıń g llep-jasnawına  ziniń  lesin qosıp, jas  wladtı t rbiyalawdı ayanbay miynet islep kiyatırǵan xormeyster Kinjebaev Qutlimurat Tolibaevich haqqında usı maqalada s z etiledi. Kenjebaev Qutlimurat Tolibaevich 1990-jılı 26-iyunda N kis qalasında tuwılǵan.  kesi Kinjebaev Tolibay 1948-jılı 31-dekabrde Nokis qalası Respo poselkasında d nyaǵa kelgen, k sibi injener, anası Ibrayimova Ziywarxan 1951-jılı Shımbay rayonı orayında d nyaǵa kelgen, k sibi apteka basqarmasında ximik, analitik bolıp islegen. Shańaraqta bes perzentten kenje perzent bolıp, ajapası ham  sh ajaǵası menen birge tarbiya aladı. Olar: Kinjebaev Niyetbay 1979-jılı N kis qalasında tuwılǵan, apasının' qolında shımbay rayonında t rbiyalanǵan, orta maǵluwmatlı, hazirde jumıssız, Kinjebaeva Nigarxan 1981-jılı d nyaǵa kelgen, orta

mağluwmatlı, házirde tiginshi bolıp jumıs isleydi, Kinjebaev Tuwelbay 1983-jılı dúnyağa kelgen, orta mağluwmatlı, házirde ustashılıq penen shuǵıllanadı, Kinjebaev Jaqsıbay 1987-jılı dúnyağa kelgen, orta mağluwmatlı, házirde Qaraqalpaq mámleketlik jas tamashagóyler teatrında butafor bolıp jumıs isleydi. Q.Kinjebaev 1997-jılı Saransha posyolkasında jaylasqan Jiyen jiraw atındaǵı 24-sanlı orta mektebine 1-klasqa oqıwǵa baradı. Ol kishkeneliginen baslap qosıq aytıwǵa qattı qızıǵadı hám kóplegen qosıqlardı tuwısqan ajapası úyretedi. Orta mektepte 7-klass waqtında gitara saz áspabına qızıǵıwshılıq oyanıp kóshe háwesker gitarashılarınıń shertkenlerin kórip úyrenedi. Orta mektepti jaqsı bahalarǵa tamamlagannan soń, anası: “sende ózgeshe qabiliyet bar, sen muzıkant bolıwıń kerek” dep, 2006-jılı Nókis mádeniyat hám kórkem óner kollejiniń Xor-dirijyorlıǵı bóliminiń tájiriybeli oqıtıwshısı Abdijabbar Mámбетov aldına alıp baradı hám sol jılı kiriw imtixanların tapsırıp xormeyster Tólepova Aypara Baltamurat qızı klasında xor-dirijyorlıǵı boyınsha oqıwǵa túsedı. Kollejde dirijyorlıqtan basqa kóplegen muzıka pánlerinen tájiriybeli ustazlardan tálim aladı, atap aytqanda – Xor klası páninen Abdijabbar Mambetov, Teoriya páninen Rano Zarıpbaeva, Solfedjio páninen Ulbiybi Abdullaeva hám Rayxan Kamalova, Shet el muzıka tariyxı páninen Gúlmariyam Kamalova. Kollejde 2-basqısh baslanǵan waqıtları anası “sen Tashkentte Konservatoriyada oqıwıń kerek” dep úgit násiyatlaydı, bunı esitken ustazı A.Tólepova dirijyorlıq boyınsha qatań túrde joqarı oqıw ornına tayarlay baslaydı. 2009-jılı kollejdi tabıslı tamamlap sol jılı Ózbekstan Mámleketlik Konservatoriyasınıń Xor-dirijyorlıǵı bólimine oqıwǵa tapsıradı hám professor Sharafieva Naira Sahibovna klasına oqıwǵa túsedı. 2013-jılı Konservatoriyanı tamamlap, magistraturaǵa kiredi, hám 2015-jılı tabıslı tamamlaydı. Sol jılı óziniń oqıp tálim alǵan Nókis mádeniyat hám kórkem óner kollejiniń xor-dirijyorlıǵı bóliminde óziniń birinshi pedagoglıq jumısın baslaydı.

2015-2020-jıllar dawamında kollejde Dirijyorlıq, Xortanıw, Xor klası, Metodika, Dirijyorlıq ameliyatı, Xor aranjirovkası, Xor ansambli pánlerinen sabaq beredi. Usı jıllar aralıǵında Xor klası páni boyınsha koncert baǵdarlamasın dúzip bir neshe orınlarda xor klass koncertlerin shólkemlestiredi. Atap aytsaq kollejden tısqarı 12-sanlı muzıka

mektebinde, 22-sanli muzika mektebinde, 1-sanli muzika mektebinde, Tashkent mámleketlik mádeniyat institutınıń Nókis filialında hám Qaraózek rayonu muzika mektebinde klass koncertlerin ótkeredi. Koncert baǵdarlaması Qaraqalpaq, ózbek, qazaq xalıq qosıqları hám kompozitorlarımızdıń original shıǵarmaları menen birgelikte shet el kompozitorlarınıń shıǵarmaların óz ishine aladı. 2017-jıldan baslap Berdaq atındaǵı Qaraqalpaq Mámleketlik Akademiyalıq muzikalı teatrında sırtqı qosa islewshi sıpatında Xormeyster asisstenti lawazımında jumıs isley baslaydı. Ol jerde opera xorların úyretiwden tisqari xor ushın jazılǵan hár túrli kóplegen xalıq qosıqların teatr xori menen isleydi, qaraqalpaq kompozitorlarınan- S.Palwanovtıń, Q.Zaretdinovtıń, Z.Lepesovtı Sh.Paxratdinovtıń Sh.Ayımbetovtıń qálemine tiyisli bolǵan qayta islenbe hám original shıǵarmaların, Ózbek kompozitorlarınan-M.Burxonovtıń, B.Umidjonovtıń, N.Sharafievanıń, M.Bofoevtıń qálemine tiyisli bolǵan shıǵarmaların, ekinshi jáhán urısı dáwirinde dóretilgen rus kompozitorlarınıń shıǵarmaların aytsaq boladı. 2017-jıl dáretilgen qaraqalpaqtıń jańa operalarındaǵı xorlardı xor jámaáti menen úyrenedi. Atap aytqanda, N.Muxametdinovtıń Gúlayım operası, Q.Zaretdinovtıń Xalıq ushın, Edige hám Mono operaların aytsaq boladı. 2021-jılı teatrda xor artistlerinen “Teatr jigitlei” atlı Vokal ansamblin dúzedi hám sol jıldan baslap jańa jılǵa baǵıshlanǵan hám 8-mart hayal-qızlar bayramına baǵıshlanǵan teatrlastırılǵan bayram koncert tamashalarında qatnasıp kelmekte.

Q.Kenjebaev 2018-jılı óz teńin tawadı hám shańaraq quradı. Ol óz ómirlik joldası menen birge oqıǵan kásiplesi arqalı tanısadı, Nargiza Qóshaeva 1994-jılı Ámiwdáriya rayonında tuwıladı, shańaraqında 3-perzent, joqarı maǵluwmatlı, 2016-jılı Ózbekstan Mámleketlik Dene-tárbiya hám sport universitetin milliy gúres jónelisi boyınsha tamamlanǵan. 2016-jıldan 2018-jılǵa shekem Ámiwdárya rayonu akademiyalıq liceyında dene-tarbiya oqıtıwshısı lawazımında jumıs alıp baradı, 2018-jıl dá jumıs orının Nókis qalasına B.O.S.M mektebinde óz jumısın dawam etedi. Bul shańaraqta 3 qız perzent dúnyaǵa kelgen. Perzentleri Tolibaeva Dúrdana, Tolibaeva Biybırwza, Tolibaeva Aysanem. Qutlımurat Kinjebaevtıń aldına qoyǵan maqsetleri júdá kóp, dóretiwshilik jumıslarında tabıslar tilep qalamız.

Paydalanilgan ádebiyatlar:

1. Gúlmaryam K. et al. MÁDENIYAT TARAWINIŇ RAWAJLANIINDA BALALAR MUZIKA MEKTEBINIŇ TUTQAN ORNI //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 47. – №. 5. – С. 96-101.
2. Gúlxumar D., Gúlmariyam K. BAQSISHILIQ ÓNERINIŇ RAWAJLANIWI HÁM DÁSLEPKI BAQSISHILIQ MEKTEPLERI. – 2024.
3. Gulmaryam K., Ğaziynexan D. SHOMANAY RAYONI JUMABAY JIRAW BAZAROV ATINDAĖI 13-SANLI BALALAR MUZIKA HÁM KÓRKEM ÓNER MEKTEBI //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 47. – №. 6. – С. 75-78.
4. Niyazbaeva A., Kamalova G. ÓZBEKISTON XALQ BAXSHISI QALLIEV TEŇELBAY GENJEBAEVICH IJODI //Общественные науки в современном мире: теоретические и практические исследования. – 2023. Т. 2. – №. 7. – С. 22-24.
5. Gulxumar D., Gulmaryam K. BASHEROV DYNASTY //World scientific research journal. – 2023. – Т. 22. – №. 2. – С. 26-31.
6. Dauletyarova G., Kamalova G. A LOOK AT THE WORK OF TEACHER POLATBAY QURBANAZAROV //Modern Science and Research. – 2024. – Т.
7. Segizbaeva G., Kamalova G. J. CHARSHEMOVTIŇ DÓRETIWSHILIGINDE SAHNA HÁM KINO MUZIKASI //Modern Science and Research. – 2024. – Т. 3. – №. 1. – С. 289-294.
8. Gúlmaryam K. et al. MÁDENIYAT TARAWINIŇ RAWAJLANIINDA BALALAR MUZIKA MEKTEBINIŇ TUTQAN ORNI //ОБРАЗОВАНИЕ НАУКА И ИННОВАЦИОННЫЕ ИДЕИ В МИРЕ. – 2024. – Т. 47. – №. 5. –С. 96-101.